

FIȘA DISCIPLINEI

Psihologia Personalității

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Psihologie
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psiholog
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Psihologia Personalității					Codul disciplinei	PLR1312	
2.2. Titularul activităților de curs			Prof. univ. dr. Adrian Opre						
2.3. Titularul activităților de seminar			Lect. univ. dr. Lucia Rațiu						
			Lect. univ. dr. Daniela Dumulescu						
			Drd. Alexandru Bibire						
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei		DD	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					56
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					34
Tutoriat (consiliere profesională)					3
Examinări					2
Alte activități: participare la studii și cercetări					2
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				87	
3.8. Total ore pe semestru				150	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Introducere în psihologie
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs cu minim 300 locuri, calculator si videoproiector
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Sala cu minim 50 locuri, calculator si videoproiector

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	• Studentul cunoaște importanța studierii personalității în practica psihologică. • Studentul identifică principalele abordări teoretice ale personalității și metodele de cercetare/evaluare asociate. • Studentul realizează distincția dintre structura, procesele și dezvoltarea personalității. • Studentul cunoaște conceptele de bază din perspectivele psihanalitică, behavioristă, umanistă, social-cognitivă, teoria trăsăturilor, teoriile psihobiologice. • Studentul descrie avantajele și limitele metodelor de studiu a personalității. • Studentul explică relația dintre teoria personalității și metoda de evaluare asociată. • Studentul cunoaște modul în care studiul personalității explică diferențele individuale. • Studentul explică dezvoltarea personalității și formarea patologiei în diverse teorii psihologice. • Studentul recunoaște demersul de construire a unui instrument de evaluare a personalității pe baza unei teorii științifice. • Studentul operează cu principiile de construcție și aplicare a testelor proiective, chestionarelor structurate și metodologiei Q.
Aptitudini	• Studentul implementează distincția structură/procese/dezvoltare în analiza teoriilor personalității. • Studentul adoptă perspective multiple în interpretarea dinamicii de formarea patologiei și dezvoltarea personalității. • Studentul este capabil să utilizeze principiile de bază ale terapiilor derivate din aceste teorii. • Studentul este capabil să descrie procesul de creare a unui instrument de evaluare și să argumenteze alegerea metodei potrivite. • Studentul este capabil să evalueze calitatea și adecvarea unui instrument de evaluare pentru o anumită situație aplicativă.
Responsabilități și autonomie	• Studentul are capacitatea de a selecta independent teoriile și metodele relevante în analiza personalității într-un context profesional sau de cercetare. • Studentul are capacitatea de a formula interpretări independente ale dezvoltării personalității și ale patologiei în baza teoriilor psihologice studiate. • Studentul are capacitatea de a selecta și aplica independent metode de evaluare a personalității adecvate diferitelor contexte profesionale.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Familiarizarea studenților cu principalele modele teoretice din psihologia personalității, modalitățile de evaluare și aplicațiile lor în practica psihologică
7.2 Obiectivele specifice	• Să cunoască principalele modelări teoretice ale personalității • Să explice relația dintre fiecare teorie a personalității și modalitatea specifică de evaluare • Să demonstreze utilitatea modelelor teoretice în practica psihologică.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Importanța studiului personalității	prelegerea interactivă	
Teoria psihanalitică a personalității	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul	
Teoria freudiană a personalității	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul, descoperire dirijată	
Caracteristicile stadiilor de dezvoltare a personalității în viziune psihanalitică	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul, descoperire dirijată	

Perspectiva behavioristă asupra personalității	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul, descoperire dirijată exemplul demonstrativ	
Teoria umanistă a personalității	prelegerea interactivă	
Modelul centrat pe persoană al lui Rogers	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul, descoperire dirijată	
Teoria social-cognitivă a personalității	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul, descoperire dirijată	
Concepția asupra persoanei în teoria social-cognitivă a personalității	prelegerea interactivă	
Teoria trăsăturilor de personalitate	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul	
Perspectiva lui Gordon W Allport; Perspectiva lui Hans J. Eysenck; Perspectiva lui Raymond B. Cattell	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul, descoperire dirijată	
Psihobiologia personalității	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul, descoperire dirijată	
Influențe culturale în personalitate	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul, descoperire dirijată	
Tendințe actuale în studiul personalității	prelegerea interactivă, învățarea în echipă (metoda mozaic), eseul, descoperire dirijată	

Bibliografie

- Opre Adrian (2003, 2006). *Introducere în teoriile personalității*. Ed. ASCR, Cluj-Napoca
- Opre Adrian & Boroș Smaranda (2006). *Personalitatea în abordările psihologiei contemporane*. Ed. ASCR, Cluj-Napoca
- Toomela, A. (2025). If Gordon Allport was right, the Likert-type personality scales must be very poor descriptors of personality: He was right. *Frontiers in Psychology*, 16, 1465742.
- Birch, A., & Hayward, S. (1999). *Diferențe interindividuale*, București: Ed. Tehnică.
- Epstein, S. (1994). Integration of the cognitive and the psychodynamic unconscious. *American Psychologist*, 49, 709-724.
- Eysenck, H., & Eysenck, M. (1999). *Descifrarea comportamentului uman*, București: Teora.
- Hayes, N., & Orrell, S. (1997). Teorii ale personalității. În N. Hayes & S. Orrell, *Introducere în psihologie*, București: All.
- Javalagi, A. A., Newman, D. A., & Li, M. (2024). Personality and leadership: Meta-analytic review of cross-cultural moderation, behavioral mediation, and honesty-humility. *Journal of Applied Psychology*, 109(9), 1489–1511. <https://doi.org/10.1037/apl0001182>
- Kuijpers, E., Pickett, J., Wille, B., & Hofmans, J. (2024). Does it pay off to act conscientiously, both now and later? Examining concurrent, lagged, and cumulative effects of state conscientiousness. *European Journal of Personality*, 38(1), 21-35. <https://doi.org/10.1177/08902070221124705>
- Opre, A. (2002) *Noi tendințe în psihologia personalității*, Vol I. Modele teoretice. Editura ASCR, Cluj Napoca
- Opre A. (2004) *Noi tendințe în psihologia personalității*, Vol II. Diagnoză, cercetare și Aplicații. Editura ASCR, Cluj Napoca.
- Opre, A. (2002). *Inconștientul cognitiv*. Cluj Napoca: ASCR.
- Pervin, L.A., & John, O.P. (1999). *Handbook of personality: Theory and research*. New York: Guilford.
- Phan, L. V., Modersitzki, N., Kuper, N., Beckmann, N., Fajkowska, M., Gollwitzer, M., Horstmann, K. T., Quirin, M., Renner, K.-H., Wright, A. G., & Rauthmann, J. F. (2024). Beyond nomothetics and idiographics: Towards a systematization of

personality research approaches. *European Journal of Personality*, 39(2), 233-253. <https://doi.org/10.1177/08902070241301633>

!!! Notă: din lucrările menționate mai sus, este obligatorie parcurgerea doar a capitolelor aferente temelor predate la curs.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Conceptul de sine în studiul personalității Evaluarea personalității – prezentare generală	clarificare conceptuală, exemplu demonstrativ, descoperire dirijată	
Mecanisme defensive în abordarea psihanalitică asupra personalității	clarificare conceptuală, exemplu demonstrativ, descoperire dirijată, joc de rol	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Teste proiective în evaluarea personalității	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, joc de rol	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Aplicații ale psihologiei personalității din perspectiva behavioristă	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Evaluarea personalității din perspectiva behavioristă	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Aplicații ale psihologiei personalității din perspectiva umanistă	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Evaluarea personalității din perspectiva umanistă	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Aplicații ale psihologiei personalității din perspectiva social-cognitivă	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Evaluarea personalității din perspectiva teoriei social-cognitive	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Aplicații ale psihologiei personalității din perspectiva teoriilor trăsăturilor de personalitate	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Chestionare structurate de personalitate	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor,	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent

	descoperire dirijată, comparare	extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Aplicații ale psihologiei personalității din perspectiva psihobiologică asupra personalității	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, comparare	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Abordări contextualizate ale personalității - exemple de instrumente de evaluare a personalității în diferite situații - personalitatea și tulburări de personalitate	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, comparare	Studentii se vor pregăti înainte de seminar parcurgând notițele luate la curs și capitolul aferent extras din minim una din lucrările/articolele recomandate la secțiunea bibliografie
Influențe culturale în personalitate	exemplu demonstrativ, sinteza cunoștințelor, descoperire dirijată, comparare	

Bibliografie

- Adam J. Brown, A., Goh, J. (2016). Some Evidence for a Gender Gap in Personality and Social Psychology, *Social Psychological and Personality Science* July, 7: 437-443.
- Anglim, J., Horwood, S., Smillie, L. D., Marrero, R. J., & Wood, J. K. (2020). Predicting psychological and subjective well-being from personality: A meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 146(4), 279-323. <https://doi.org/10.1037/bul0000226>
- Bandura, A. (1999). Social cognitive theory of personality. In L. A. Pervin & O. P. John (Eds.), *Handbook of personality: Theory and research* (2nd ed., pp. 154-196). Guilford Press.
- Beck, E. D., Condon, D., & Jackson, J. (2022). Interindividual age differences in personality structure. *European Journal of Personality*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/08902070221084862>
- Boeker H., Richter A., Himmighoffen H., Ernst J., Bohleber L., Hofman E., et al. (2013). Essentials of psychoanalytic process and change: how can we investigate the neural effects of psychodynamic psychotherapy in individualised neuro-imaging *Fron. Hum. Neurosci.* 7:355.
- Bühler, J. L., Orth, U., Bleidorn, W., Weber, E., Kretschmar, A., Scheling, L., & Hopwood, C. J. (2023). Life Events and Personality Change: A Systematic Review and Meta-Analysis. *European Journal of Personality*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/08902070231190219>.
- De Sousa A. (2011). Freudian theory and consciousness: A conceptual analysis. *Mens Sana Mongr*, 9 (1):210 - 17.
- Human, L., Mendes, T., Berry W. (2016). Interactive Effects Between Extraversion and Oxytocin Administration: Implications for Positive Social Processes, *Social Psychological and Personality Science* September, 7: 735-744.
- Ludeke, S., Vitriol, J. A., Gahner Larsen, E., & Gensowski, M. (2021). Personality in a Pandemic: Social Norms Moderate Associations Between Personality and Social Distancing Behaviors. *Personality and Individual Differences*, 177(July), [110828]. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110828>
- Mabbe, E., Soenens, B., Vansteenkiste, M., Leeuwen, K. (2016). Do Personality Traits Moderate Relations Between Psychologically Controlling Parenting and Problem Behavior in Adolescents?, *Journal of Personality*, Volume 84, Issue 3, June 2016, Pages 381-392.
- Miller, W. R., & Rollnick, S. (2013). *Motivational interviewing: Helping people change* (3rd ed.). Guilford Press.
- Pelt, D. H. M., de Vries, L. P., & Bartels, M. (2022). Unraveling the Relation Between Personality and Well-Being in a Genetically Informative Design. *European Journal of Personality*, 0(0). <https://doi.org/10.1177/08902070221134878>.
- Quirin, M., & Kuhl, J. (2022). The concert of personality: Explaining personality functioning and coherence by personality systems interactions. *European Journal of Personality*, 36(3), 274-292. <https://doi.org/10.1177/08902070221078478>.
- Rauthmann, J. F., & Kuper, N. (2025). The landscape of personality psychology in the new millennium: A systematic keyword analysis of journal articles from 2000 to 2021. *Journal of Personality and Social Psychology*, 128(3), 722-763. <https://doi.org/10.1037/pspp0000532>
- Stajkovic, Alex & Luthans, Fred. (2002). Social cognitive theory and self-efficacy: Implications for motivation theory and practice.. In R.M. Steers, L.W. Porter, & G.A., Bigley (Eds.), *Motivation and Work Behavior* (7th ed.). 126-140.
- Thielmann, I., Spadaro, G., & Balliet, D. (2020). Personality and prosocial behavior: A theoretical framework and meta-analysis. *Psychological Bulletin*, 146(1), 30-90. <https://doi.org/10.1037/bul0000217>

- Tov, W., Ling Nai, Z., Woon Lee, H. (2014). Extraversion and Agreeableness: Divergent Routes to Daily Satisfaction With Social Relationships, *Journal of Personality*, Volume 84, Issue 1, February 2016 , Pages 121–134.
- Vize, C. E., Sharpe, B. M., Miller, J. D., Lynam, D. R., & Soto, C. J. (2023). Do the Big Five personality traits interact to predict life outcomes? Systematically testing the prevalence, nature, and effect size of trait-by-trait moderation. *European Journal of Personality*, 37(5), 605-625. <https://doi.org/10.1177/0890207022111857>

!!! Notă: din lucrările menționate mai sus, este obligatorie parcurgerea doar a capitolelor aferente temelor predate la curs.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Temele de curs și seminar propuse sunt subiecte de actualitate în cercetarea fundamentală și aplicativă din domeniul psihologiei, iar abordarea lor în cadrul acestei discipline se bazează pe rezultatele recente din literatura de specialitate. De asemenea, tematica disciplinei acoperă conceptele majore relevante pentru aplicațiile psihologiei cerute pe piața muncii și pentru standardele comunității profesionale.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Examen	70%
10.5 Seminar/laborator	Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în aplicații practice	sarcina de grup – evaluare „on the spot” la seminar	30%
10.6 Standard minim de performanță			
Condiție de intrare în examen*: - participare la minim 8 întâlniri de seminar pe parcursul semestrului Condiție pentru a participa la evaluarea de la seminar: - participare la minim 7 întâlniri de seminar pe parcursul semestrului (în perioada octombrie – decembrie 2025) Condițiile simultane, pentru promovarea examenului la psihologia personalității sunt: - Minim 3.50 puncte la examenul scris din cele 7 puncte maxim posibil - Minim 4.50 puncte din nota finală (punctaj reunit: examen + sarcina de grup) *condiția se aplică pentru acces în examenul din sesiune			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)¹

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
								

¹ Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:
29.09.2025

Semnătura titularului de curs

Prof. univ. dr. Adrian Opre

Semnătura titularului de seminar

Lect. univ. dr. Daniela Dumulescu

Lect. univ. dr. Lucia Rațiu

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....